

Tıbbiyeli Hikmet (Hikmet Boran-1901-1945)

Tıbbiyeli Hikmet, Abhazya bölgesinden Trabzon'a gelmiş Çerkes göçmeni bir aileye mensuptur. Babasının memuriyeti dolayısıyla 1901 yılında Balıkesir'in Savaştepe ilçesinde dünya gelmiştir. Tıp eğitimini bugün İstanbul Üniversitesi'ne bağlı olan Tıbbiye Mektebi'nde yapmıştır.

İstanbul'un işgale uğradığı günlerde İngiliz birliklerinin işgali altında bulunan okulda düzenlenen gösterilere katılmıştır.

1919'da İstanbul'u işgal eden İngilizler, Mekteb-i Tıbbiye-i Şahane'yi de ele geçirmek istemişlerdir. İngilizlere karşı ayaklanarak okulu kurtarmaya çalışan öğrenciler; okulun kuruluş yıldönümü olan 14 Mart'ı topluca kutlamaya karar verdiler. 3. sınıf talebesi olan Hikmet Bey önderliğinde büyük bir gösteri yaparak okulun iki kulesi arasına büyük bir Türk Bayrağı astılar. İşgal kuvvetleri bu duruma müdahale ettilerse de durduramamışlardır.

Henüz üçüncü sınıf talebesiyken Tıbbiyelilerin temsilcisi olarak seçilmiş ve Sivas Kongresi'ne katılmak üzere, İstanbul'dan kaçarak Sivas'a gitmiştir. Sivas Kongresi'nde, Mustafa Kemal'e hitaben yaptığı mandacılık karşıtı konuşması ile tanındı. 9 Eylül 1919 gecesi Mustafa Kemal'e hitaben yaptığı konuşmada

« Paşam, murahhası bulunduğum tıbbiyeliler beni buraya istiklâl davamızı başarma yolundaki mesaiye katılmak üzere gönderdiler, mandayı kabul edemem. Eğer kabul edecek olanlar varsa, bunlar her kim olurlarsa olsunlar şiddetle red ve takbih ederiz. Farz-ı mahal, manda fikrini siz kabul ederseniz, sizi de reddeder, Mustafa Kemal'i vatan kurtarıcısı değil vatan batırıcısı olarak adlandırır ve tel'in ederiz. »

sözlerini dile getirip oraya katılanlardan büyük alkış almıştır. Mustafa Kemal bu konuşma üzerine

« Arkadaşlar, gençliğe bakın; Türk millî bünyesindeki asil kanın ifadesine dikkat edin! Gençler, vatanın bütün ümit ve istikbali size, genç nesillerin anlayış ve enerjisine bağlanmıştır, » dedikten sonra Tıbbiyeli Hikmet'e dönerek; "Evlad; müsterih ol. Gençlikle iftihar ediyorum ve gençliğe güveniyorum. Biz, azınlıkta kalsak dahi mandayı kabul etmeyeceğiz. Parolamız tektir ve değişmez: Ya istiklal, ya ölüm! »

Kurtuluş Savaşı sırasında Türkiye Büyük Millet Meclisi açılınca tıp eğitimini yarıda bırakarak Ankara'ya gitmiştir. Burada Cebeci'deki Asker Hastanesinde tifüs aşısı üretmek için kurulan bir ekibe dahil olmuştur.

Kurtuluş Savaşı'nın en önemli aşamalarından olan Büyük Taarruz'a sıhhiye subayı olarak katılmıştır. Yarıda bıraktığı tıp eğitimini savaştan hemen sonra tamamlamıştır. Vatanına hizmeti tıp sahasında sürdüren Hikmet Bey ülkenin en zorlu bölgelerinde gönüllü olarak hizmet etmiştir. 1940larda bu amaçla gittiği Sarıkamış'ta verem hastalığına yakalan Tıbbiyeli Hikmet tedavisi için İstanbul'a dönmüşse de bir sanatoryumda bir yıl kadar tedavi görmüş fakat sağlığına kavuşamamıştır. 1945 yılında hayatını kaybetmiş ve Karacaahmet Mezarlığı'na defnedilmiştir.